

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий морський гуманітарний інститут

Кафедра «Філологія»

СИЛАБУС

Навчальної дисципліни: «Теорія та практика перекладу»

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень.</i>	
Програма навчання	<i>Освітньо-професійна</i>	
Галузь знань	<i>03</i>	<i>Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>035</i>	<i>Філологія</i>
Освітня програма	<i>Технічний переклад у сфері морського бізнесу</i>	
Цикл дисципліни	<i>Професійний</i>	
Курс та семестр	<i>2 курс, 3-4 семестри</i>	
Обсяг дисципліни	<i>12 кредитів ECTS / 360 академічних годин</i>	
Види аудиторних занять	<i>Практичні заняття</i>	
Індивідуальні та (або) групові завдання	-	
Форми контролю	<i>Залік / Екзамен</i>	

Викладач: Маслова Світлана Яківна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри «Філологія», stephaniabw@ukr.net.

Гордієнко Катерина Олексіївна, асистент кафедри філології, polyakova1910@gmail.com, Юхимець Світлана Юріївна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри «Філологія», yukhymets.svetlana@gmail.com, Пишняк Валентина Олександрівна, старший викладач кафедри філологія, tinaia.isso@gmail.com.

Метою дисципліни «Теорія та практика перекладу» є сприяти формуванню у здобувачів вищої освіти системи знань з провідних теоретичних та практичних аспектів здійснення нормативно адекватного перекладу автентичних текстів з іноземної мови (англійської) на українську та навпаки з урахуванням відмінностей різних мовних систем.

Програмні результати навчання.

ПРН01. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН03. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН06. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН07. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН08. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН09. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН20. Мати навички роботи з використання програмного забезпечення, перекладацьких програм та електронних словників у професійній діяльності.

Очікувані результати навчання:

Здобувач вищої освіти:

- 1) знає основні положення лінгвістичної теорії українсько-англійського та англійсько-українського перекладу
- 2) визначає характерні особливості англійської мови як аналітичної та типові випадки розходження з українською мовою;
- 3) знає специфіку синтаксису англійської мови;
- 4) визначає способи перекладу граматичних та синтаксичних конструкцій; типи граматичної інтерференції, способи відтворення граматичних труднощів українсько-англійського перекладу та навпаки.

Здобувач вищої освіти вміє:

- 1) чітко визначати специфічні граматичні та синтаксичні конструкції у тексті;
- 2) передбачати граматичну інтерференцію та запобігати її проявам;
- 3) аналізувати структуру та склад речення;
- 4) обирати найкращий варіант передачі тієї чи іншої граматичної структури при перекладі з англійської на українську та навпаки.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійні

1	2	3	4	5	6
1	Тема 1. Основні поняття перекладознавства.		6		14
2	Тема 2. Співвідношення між мовами на усіх мовленнєвих рівнях. Лексичні трансформації для подолання труднощів.		8		16
3	Тема 3. Види перекладу.		8		18
4.	Тема 4. Методи перекладу.		10		16
5.	Тема 5. Лексико-граматичні аспекти перекладу.		8		18
6.	Тема 6. Граматичні аспекти перекладу. Перекладацькі помилки		10		22
7.	Тема 7. Техніка роботи зі словником. Використання словників при перекладі.		10		16
8.	Тема 8. Види граматичних трансформацій.		8		16
9.	Тема 9. Переклад реалій. Переклад фразеологізмів.		10		18
10.	Тема 10. Переклад пасивних конструкцій.		8		16
11.	Тема 11. Переклад деяких складних лексичних явищ.		6		14
12.	Тема 12. Переклад офіційно-ділової документації.		8		16
13.	Тема 13. Науково-технічний переклад.		10		18
14.	Тема 14. Проблеми усного перекладу.		10		22
	Всього		120		240

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти за дисципліною забезпечується за допомогою поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль успішності - це систематична перевірка знань студентів, що проводиться викладачем під час аудиторних занять.

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі заліку або екзамену.

Порядок проведення контролю успішності та оцінювання результатів навчання встановлено Положенням про організацію освітнього процесу в ОНМУ.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Одиниця перекладу та одиниця мови
2. Посередницька роль перекладача в акті міжмовної комунікації
3. Реалії. Поняття та класифікація
4. Класифікація видів перекладу
5. Чому необхідне подвійне редагування при машинному перекладі?
6. Лексичні трансформації
7. Граматичні трансформації
8. Нормативні вимоги до якості перекладу
9. Компенсація як принцип і як вид трансформації
10. Засоби відтворення реалій при перекладі
11. Прагматична класифікація видів перекладу
12. Лексико-граматичні трансформації тексту при перекладі
13. Машинний переклад. Недоліки та переваги порівняно з іншими
14. Послідовний та синхронний переклад
15. Усний переклад. Види та особливості
16. Граматичні заміни
17. Принципи класифікації видів перекладів
18. Нормативні вимоги до якості перекладу в залежності від типу тексту
19. Переклади Біблії
20. Розвиток перекладу в Середньовіччя і епоху Відродження.
21. Поняття мовної одиниці
22. Методи та шляхи передавання власних назв.
23. Методи передавання географічних назв
24. Типи еквівалентності
25. Адекватний переклад
26. Поняття мовної одиниці
27. Лексико-граматичні трансформації
28. Реалії. Поняття та класифікація.
29. Методи та шляхи передавання власних та географічних назв
30. Перекладацькі трансформації.
31. Типи словників.
32. Граматичні перестановки
33. Членування і об'єднання речень як граматичні трансформації
34. Особливості перекладу наукових та технічних текстів
35. Переклад заголовків.
36. Несправжні або фальшиві друзі перекладача
37. Складнощі при художньому перекладі.
38. Переклад фразеологічних сполучень
39. Передача аббревіатур, скорочень, ініціалів, імен і умовних позначок у перекладі
40. Типи граматичних трансформацій
41. Переклад фразеологічних зрощень
42. Специфіка усного перекладу
43. Особливості перекладу художнього тексту
44. Переклад фразеологічних єдностей
45. Типи словників.
46. Цілісне перетворення як вид лексичної трансформації
47. Граматичні трансформації
48. Інтернаціоналізми та псевдоінтернаціоналізми
49. Граматичні заміни членів речень

50. Різновиди технічного перекладу
51. Генералізація як вид лексичної трансформації.
52. Конкретизація як вид лексичної трансформації.
53. Модуляція як вид лексичної трансформації.
54. Додавання як вид лексико-граматичної трансформації.
55. Опущення як вид лексико-граматичної трансформації.
56. Антонімічний переклад як вид лексико-граматичної трансформації.
57. Перестановка як вид граматичної трансформації.
58. Заміна частин мови як вид граматичної трансформації.
59. Заміна членів речення як вид граматичної трансформації.
60. Членування та об'єднання речень як вид граматичної трансформації.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література

1. Гордієнко К.О., Шерстюк О.І. Теорія та практика перекладу (частина 1). Навчально-методичні вказівки, Одеса, 2019.- 44 с.
2. Гордієнко К.О., Михайлова К.В. Серебрякова В. В. Теорія та практика перекладу (частина 2). Навчально-методичні вказівки, Одеса, 2020.- 38 с.
3. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. Вінниця: Нова книга, 2003. 448с.

Допоміжна література

1. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник. Вінниця : Нова Книга, 2008. 512 с.
2. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Навчальний посібник – довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга, 2003. 608с.
3. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. Київ: Юніверс, 2003. 264 с.

Інформаційні ресурси

1. www.bbc.co.uk
2. www.bookland.net.ua
3. www.dic.academic.ru
4. www.bl.uk
5. www.nbuv.gov.ua